

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pottit
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Dicsőségünk napja.

Debreczen, június 9.

A magyar nemzet s az ő alkotó, fentartó erejének legmagasabb nyilvánulata, a magyar állam fenséges pompájú cselekményével koronázta meg tegnap az ezer éves ünnepet.

Daliás időknek, mesés hőskornak bámulatos képe elevenedett meg a törvényhatóságok bandériális körmenetében.

Méltó büszkeség dobogtatja sebesebben mindnyájunk szívét, mert hiába keresnők, sehol sem lelnők párját ennek a speciális magyar pompázásnak.

Nagy ünnep volt a tegnapi nap. Fényes, lélekemelő, méltó egy ezeréves nemzethez, mely történelmét megbecsüli s azt dicsőségesen folytatni akarja. Külső pompája olyan volt, a minőnek mását alig látta még ez a világ. A mi diszt, ragyogást, pompát itt ezer esztendő felhalmozott, az mind szemkápráztató látványosságul bontakozott ki Budapest utcáin. És előntötte Budapestet az emberáradat: a ki csak tehette magyar ember, mind összegyűlt a székes fővárosba, hogy tanuja legyen a

fenséges proceszsióznak, midőn a szent koronát az Isten oltáráról átviszik az ország házába s a magasztos állami aktusnak, midőn a szent nemzeti klenódiumunk jelenlétében hirdetik ki a nemzet és a király közösen kijelentett akaratát, mely ezeréves államlétünk ünnepét örök emlékezetül a törvénykönyvbe beírja.

Hatalmas, gyönyörű látvány volt a felvonulás s aki végig nézte, még unokáinak is el fogja emlegetni, mint olyan csudás és káprázatos jelenést, melyhez fogható nálunk is nagyon ritka nemzedéknek jutott osztályrészüül.

Egy csupa lovagokból álló nemzet választhatja csak az ünneplésnek ezt a grandiózus formáját.

A gondolat megkapóan szép, a megvalósítás pedig minden képzeletet felülmúlóan nagyszerű és tökéletes volt.

A világ legszebb lovas serege léptetett át tegnap Budapest ünnepi diszt öltött utcáin.

Valamely, merőben szokatlan, új stylü isteni tisztelet övezte tegnap a magyar állameszme szimbolumát, nemzeti szentségünket, a koronát.

A hol ez a dicsőséges klenódium van, ott van a magyar királyság. Tiszteletünk és hódolatunk első sorban e drága kincs felé fordul, a mely a magyar szuverenitást kifelé, mindenkiel szemben s a magyar alkotmányos szabadságot befelé, mindenkire kiterjedőleg kilencz százados ragyogásban oly dicsőségesen szimbolizálja. Nincs más nemzet, a melynek ilyen koronája legyen. Történelem és legenda, jog és vallásos hit: közösen munkálnak rá, hogy varázsos ereje legyen, a melyen megtörnek idők és események minden viszontagságai.

A körülhordozott dicső ereklye diadalutja egyszersmind a magyar nemzet férfias erőteljének manifestációja volt.

A szent korona jelenlétében hirdette ki az országgyűlés ezeresztendősi ünneplésünk törvénybe igtatását. Ime, mintha csak azt jelentettük volna ki ezzel, hogy nemzeti létünk összeforrott szent István koronájával. Mintha csak fogadalmat akartunk volna tenni, hogy a jövő ezer esztendők alapjait arra az eszmekörre akarjuk lefektetni, melyet a szent korona, mint minden jognak, min-

TÁRCSA.

Marietta gyónása.

Castelnuovo rajza.

— Oh kedves jó Anselmo ur! mondta Marietta, miközben a most bejövő elé ment és kezét szorongatta. „Épen jókor jön. Sohasem szoktam gyónni; de oly régi ismerősnek, mint a minő ön, a ki gyermekkoromtól kezdve ismer, a ki atyám lehetne...”

— Köszönöm.

— Mit?

— Hát csak a rokon...

— Szóval, ön előtt kitérom szívemet. Lássá. Legyen gyóntató atyám.

— Tréfálni méltóztatik?

— Nem, nem. Igen komoly. Rég nem kértem semmit öntől. Ez az első. Nem szabad, hogy megtagadja.

— Ha okvetlen szükségesnek tartja.

— Ugy van. Itéljen ön maga...

Csak két napja vagyok itt látogatóban s már is hallom, hogy a férjem válópert indit ellenem?

— Drága Marietta — szolt közbe Anselmo ur — vajjon nem tárgyalhatnók nyugodtabban ezt a dolgot? Teszem fel: nem lehetne helyet foglalnunk?

— Tehát foglaljunk helyet — vélte Marietta is.

— És úgy lett. Leültek. E kényelmesebb helyzetben sem csillapult azonban Marietta

beszédének a tüze. A mint látják, ez a fiatal nő kissé sokat szeretett beszélni.

— Tehát tudja, hogy mi a dolog veleje?

— Semmi esetre sem.

— Dehogy, ön jobban tudja, mint én!

A kiesi Baraldi hadnagyról van szó, kiről azt beszélik, hogy nekem udvarol. És hogy én elfogadnám ezt az udvarlást. Már ilyet mondani! Oh, oh! Először ezelőtt három hónappal láttam Beraldit Oroldi grófnőnél Florenzben... Azaz nem is grófnő az, hanem hát mindenki annak hívja... szereti ő, ha hallja: „grófnő” itt, „grófnő” ott... Nem is tudom manapság, hogy rájár mindenkire az előkelőség. Még a szobaleányom is azt szeretné, hogy tekintessék Perucsi-vel. De a dologra térek, mert ön jól tudja, hogy halálos ellensége vagyok a részletezésnek. Tehát mi estélyen voltunk Orelli grófnőnél körülbelül tizen, vagy legfeljebb tizenketten. Orelli grófnőnek ismét fejfájásai voltak. Tudvalevő, hogy örökös a grófnőnél ez a fejfájás.

... A salont csak két cercell-lámpa világította meg, az egyiket vörös, a másikon zöld üveg volt, a mi különben furcsa. A háziasszony a zöld üvegű lámpa mellett állott s úgy nézett ki, mint egy hegyi tündér; a huga, Derilleri, azonban a vörös lámpa mellett állott s olyan volt, mint egy földi répa, míg nagynénjük, aki a két lámpa közt foglalt helyet, igen pompás látványt nyújtott: az egyik arca vörös, a másik arca zöld lévén. Igen, igaz; mi

türés-tagadás benne, Orelli és Derilleri, a két nővér, megérett szépségek és a hóditást nem tartják megvetendő dolognak. Egész Florenz tudja, hogy Orelli grófnőnek viszonya van...

— De Marietta...

— Oh, egész platonikus. Kérem...

egy pénzügyi tanácsossal. Most kérdem öntől, mit lehet egy pénzügyi tanácsossal kezdeni, még azon esetben is, ha az illető, mint épen ez, minden nyáron hidegviz kurát használ? Hogy Derilleriről mit tudok? Az emberek rosszakarók. Ismeri az öreg Roseió tábornokot? A jobb szemére vak és a bal fülére süket. Azt mondják, hogy ezzel most értik egymást. Tudja, hogy hívják Derillerit Florenzben? Katonakórháznak. Miért? Mert Roseió tábornoknak az elődje — ugy mondják — Merelli kapitány volt, ugyanaz a Merelli, a kinek San-Marinonál ellőtték az egyik lábát. A nagynénjükről, ugy gondolom, nem mondanak semmi rosszat. Még csak az kellene... arról az alakról, arról az ábráról. Mi az? Egy pedans asszony, a ki nem tudja a társaságba illő nyelvet megválasztani. Vagy elalszik, a mikor a legérdekesebb dologról beszélünk. És ha egyszer elhallgat, vasfogóval sem lehetne beszédre bírni. A ki ugy dörzsölgeti folytonosan a kezét, mintha örökké mosna

— De Marietta, ez talán nem tartozik a dologhoz?

— Hogyan, ez nem tartozik a dologhoz? Ellenkezőleg, épen oda tartozik. Tehát röviden szólva, az egyetlen vala-

den hatalomnak és minden szabadságnak foglalatja, zár magába.

A nemzeti hódolat bemutatása a király felséges színe előtt méltóságos egyszerűséggel történt meg.

Az ünnepi beszédek, amelyek ez alkalommal elhangzottak, alkalmasak arra, hogy a legkérgesebb szívű, elközömbösült magyar szeméből is könnyeket fakaszsanak.

Közös, nagy érzésben dobbant össze a hű magyar nép s a koronás király szíve.

Örömről, dicsőségünk és erőnk forrása volt ez a nap.

A nagy mult határvét oly módon tettük le, hogy az egyszerűs mind kezdője legyen a nagy jövőnek.

Minden vésztjósó fellegtorlat nehéz, sötét kárpitját áttöri diadal-ünnepünk zavartalan, intenzív sugárzata.

Maradjon ez a verőfény állandó, melegítse és termékenyítse a szíveket, hogy soha ne fogyatkozzék meg ebben a nemzetben a hazának szeretete.

- Belföldi hír. (Az ezredéves amnesztia.)

A hivatalos lap mai rendkívüli kiadása arról ad hírt, hogy az ezredéves ünnep alkalmával ő Felső részletes amnesztiát adott, a melynek jótéteményében 149 egyén részesült. A Budapesti Közlöny erre vonatkozó jelentése így hangzik:

32.491. szám.

I. M. 1896. II. B.

Ő császári és apostoli királyi felsége folyó év április 1-én a következő tartalmu legfelsőbb kéziratot méltóztatott a királyi igazságügyminiszterhez intézni:

Kedves Erdély! A magyar állam ezeréves fennállásának nemzeti ünnepe alkal-

mából kegyelmekben, amennyire lehet, azokat is részesíteni óhajtom, a kik a büntető igazságszolgáltatás által vannak sújtva.

Ennélfogva elvárom önnek javaslatát oly itéltek megkegyelmezése tárgyában, a kik megelőzőleg büntetett miatt még sohasem voltak büntetve s a jelenlegi büntetősöknök alapjául szolgáló törvényszegést csupán vétkes gondatlanságból, vagy a nyomasztó inség, vagy végre a szenvedélyek pillanatnyi kitörése által ösztönözve, követték el, az utóbbi két esetben büntetésüknek jelentékeny részét már kiállották s a kiknek megkegyelmezése szükségét szenvedő s ártatlan családjaikra való tekintettel különösen kívánatosnak látszik.

Elvárom továbbá, hogy hasonló javaslatot terjeszsen elém ama figyelmet érdemlő egyénekre vonatkozólag is, a kik politikai természetű büntettek vagy vétések, személyemnek vagy Házam tagjainak bántalmazása, személyem vagy az 1878. évi V. törvényezikk 172., 173. és 174. §-ban körülírt izgatás miatt vannak elítélve, s a kiknek hátralevő büntetési ideje a közbéke és a közrend veszélyeztetése nélkül elengedhető.

Végre felhívom önt, hogy az e célból szükséges intézkedéseket akként tegye meg, hogy e tárgyban hozandó kegyelmi elhatározásom folyó évi június havában foganatosítható legyen.

Kelt Bécsben, 1896. évi április 1-én.

Ferencz József, s. k.

Erdély Sándor, s. k.

Ezen legfelső meghagyás folytán a magyar királyi igazságügyminiszter által tett legalázatosabb előterjesztésre ő császári és apostoli királyi felsége a Budapestben e hónap 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával összesen száznegyvenkilenc (149) elítéltek megkegyelmezni, illetőleg azok szabadságvesztés-büntetésének hátralevő részét legkegyelmesebben elengedni méltóztatott. Ezen legfelső elhatározás alapján a legfelső kegyelemben részesült s büntetésüket szenvedő elítéltek szabadon bocsáttattak.

- Külföldi hírek. (A csár szemléje.)

A csár pompás időben a Chodynsky-mezőn szemlét tartott mintegy 50.000 ember fölött. A szemle után a Petrovsky-palotában reggeli volt. — (Baratieri pöre.) A Baratieri ellen indított per tárgyalására kiküldött bíróság tegnap két ülést tartott. A délelőtti ülésben befejezték vádlott kihallgatását, a ki válaszolt az elnök és az ügyész által hozzá intézett kérdésekre. Ezután az ügyész és a védő indítványára felolvasták a zöld könyv több okmányát. A délutáni ülésben felolvasták Corticelli ezredes katonai-műszaki vizsgálatának eredményeit és kihallgatták Valenciano tanut. — (A szudáni expedíció költsége.) A kormány által a szudáni expedíció céljaira a tartalékalapból elvont 350.000 fontnyi összeg ügyében hozott ítélet a kormányt arra kötelezi, hogy ezt az összeget az államadóssági pénztárnak visszafizesse.

Hódoló diszmenet.

Az a hódoló diszmenet, melynek leírhatlan pompájában tegnap egy millió ember gyönyörködött, felülmúl minden látványosságot, melynek emlékét a történet s a hagyomány megőrizte.

Es nincs nemzet a világon, a magyaron kívül, mely ezt a mesés pompát, ezt a ragyogó diszt a nemzet történetének és motívumaiból így megteremteni tudja. Mert minden, mi a tegnapi hódoló diszmenet szemlélésekor az emberek kedélyét megkapta, mi azt örök emlékezetessé tette minden magyar szívében, a nemzet történetéből sarjadzott. Egy ezeréves harczi kultusznak fényes emlékei sugároztak le annak az ezer főnyi bandériumnak minden fegyver és öltönydarabjáról. Apotheozisát ünnepelte az a fejedelmi fényűzés, mit különböző korszakokban kardjával és eszével a magyar megszerezni tudott magának.

Es ép azért semmiféle emberi művészet, álljon bár a tökéletesség legmagasabb fokán, ehez hasonlót rögtönzőni nem tud. Egymást felváltó történeti korszakok harczi fényűzéséből tellett ki a tegnapi hódoló diszmenetnek ruha- és fegyvertára.

mire való esinos nő én voltam a szalonban. Az urak közül a két előbb említett, tudniillik a pénzügyi tanácsos és a tábornok a testvérpár mulattatásával foglalkoztak. Tőlük kissé távolabb egy milliomos ur állott, a kiről azt beszéltek, hogy háromszor bukott csalással és úgy lett milliomossá. E mellett egy képviselő foglalt helyet, hogy jobb, vagy balpárti-e, azt nem tudom, de semmiesetre sem ő találta fel a puskaport. E mellett, uram szabadíts a munkától, egy író; távolabb Baraldi és a férjem. Baraldit és engem leszámítva, nemde nagyszerűen buta társaság volt?

Mert lássa, az én férjem — szegény — jó fiu ugyan, de hát iszonyatosan unalmas. Természetesen ő férj s az unalmasság már beleevődött a férj fogalmába. Hiába rázza a fejét. Lenne csak nő és házasodnék meg. Egy hét elég... Csodákat tapasztalna.

A férj tudniillik a házon kívül másoknak kellemes ember és mulattató lehet, otthon azonban prózai, elégedetlen és kiállhatatlan.

Mindennel ellenkező, mindent fel tud használni, hogy predikációkat tartson róla, szárazokat és oly hosszadalmasokat, mint a hét sovány esztendő.

Erővel visszatartja nejét, ha a szerencsétlen el akar menni hazulról, míg ellenben ha kedve volna otthon maradni, visittekre kell hogy menjen a férjével. Mindig bosszus, mindig indulatos és mindig igazságtalanul az. Ha valamikor a férj

ur csakugyan kegyes és valamely mulatságba, vagy színházba elkíséri a nejét, az arca két méter hosszúra nyulik, míg egyedül csak velük van; de annál gyorsabban kigömbölyödik, mihelyt mások nejét látja meg. Mig a nők igyekeznek legjobban azon, hogy egy kettős párt, tudniillik két férjet és két nőt hozzanak össze.

Ekkor keresztüz keletkezik és némi felhevüléssel harczolnak így.

De jaj nekünk, ha egyedül vagyunk számbavehető nők valamely társaságban s férjünkön kívül még néhány ur van a szalonban. Így minden multság lehetetlen.

A legunalmasabb témákról kezd beszélni és a legrégibb anedoktákat mondja el. Semmi szellem, semmi inger. Ha valami olyast akar mondani, a minek még értéke volna, azt besugja a szomszédja fülebe s ezt tovább-tovább adja, míg egyszerre az egész kompánia olyanforma elfojtott nevetésben tör ki, mintha mind katarusban szenvednének.

— De édes Marietta, ez mind igen szép és szabadna kérném valamire.

— Mire ugyan?

— Hogy ha kegyeskedik, így folytatni, sohasem tudom meg azt, a mit közölni akart velem... Elvesztette az utat, melyen elindult.

— Ön igazságtalan. Hogyan lehet rövidebben elbeszélni, mint én teszem? Önnek mindenekelőtt ismernie kell a környezetet, melyben voltam, midőn Baraldit

első ízben megláttam. Ezt jellemezni okvetlen szükséges volt, képzelheti, hogy Baraldi is mennyire unatkozott szegény. Az író behuzta volt egy szegletbe s ott verseit olvasta fel neki. Tudni akarta, hogy Baraldi szereti-e a költészetet?

Végre a fiatal hadnagy megszabadult és felém jött. Lerajzolta élénk színekkel ama helyzetet, melyből az imént kimenekült.

E közben az ifju Apollo is oda jött és szavalni kezdett. Szökőkút előtt képzelte magát. A víz úgy omlott ki a szökőkútból, hogy néhányan megérettük, mert gestikulálás közben az egyik kezével két limonadeval telt poharat feldöntött. Mi, én és Baraldi nevetünk és bizonyosan nagyon jól mulattunk.

Mulattunk volna tovább is... Hanem ekkor megláttam a férjemet. Minő szemeket meresztett reám! Talán azt gondolta, hogy inkább vele töltsem az időt? Egy nappal később Baraldi elküldte jegyét. A szélén grófi korona volt. De erre nem igen figyeltem. Ma divat grófi koronát rajzoltatni a névjegyre. Még azon a héten Baraldi tisztelgett nálam. Hisz e látogatás kötelességszerű volt. Egyéb iránt nem is voltam egyedül. Rinucci asszonyság volt nálam. Az üvegszemű Rinucci asszonyság.

A természetes hölgy kellemetlenül szószatyar. Iszonyu dolgokat beszélt. Pedig a mi igaz, csak annyit mondtam akkor Baraldinak, hogy naponként délután négy

A mi ott pajzsokon, sisakon, ezimereken pánczélingeken, fegyvereken, nyeregyszerűségeken, mentéken, huszárkákon, atillákön, kalpagon, sarukon, kaczagányokon s hintókon festőit, szépet s elragadó látunk, az mind egy reflektor-sugara saját történetünk ezeréves fényének.

89 törvényhatóság bandériuma vonult ki, hogy meghajtsa zászlóit a magyar király előtt. Hozzájuk csatlakozott a törvényhozás lovasesortja. Így mutatta be hódolatát a legdaliásabb, a legrégebb lovas nemzet: a magyar.

Ezer daliás lovas kísérte a koronát s drága Klenódiumait a főváros modern utcáin a feudális fény pompájával. S ezt a páratlan látványosságot mutató menetet az egyházi méltóságok, a kormány tagjai, a zászlós uraknak, a főrendeknek és a képviselőknek díszkocsiai egészítették ki.

Egy egész óra hosszáig gyönyörködhetett az emberi szem olyan látványosságban, minőt csak ritka századok mutatnak. A végtelen hosszú uton, gyalogjárókról s tribünökről olyan közönség nézte a menetet, melynek szíve túlradt a lelkesedéstől, mely elragadtatásának hiába keresett szavakat, mely feszült figyelemmel, megilletődött kedélyhangulattal állt órahosszakon át sorfalat az égő nap hevében, s mely távozásakor végtelen büszkeséggel s boldogsággal ismételte:

— Láttam, mindent láttam.

De a daliás menet színpompáját, fényét, tündöklését emberi szó, toll s eceset hiába akarná festeni. A változó percznek minden fordulata újabb meglepetéseket hozott a gyönyörködő szemnek. A tündérmesék káprázata prózai szürkeségnek tetszett a plasztikusan megjelent valósággal szemben. Minden törvényhatóság idehozta történetének szent ereklyéit és történeti pompáját. A zászlós urak és főrendek a történeti családok fényűzését. Harek viharában megtépett zászlók alatt vonultak fel az egyes bandériumok s a legendák homályába leltűnt diés mult elevenedett meg szemünk előtt, amint a csatlósok által vezetett prűszkölő paripákon végig haladtak a híres nevű országnagyok.

órákor a Calcinák felé jövök... De hát az embernek csak kell mondani valamit. Tehetek-e róla, hogy a Baraldi is mind arra járt. En kocsikáztam, ő gyalog sétált. On tudja, hogy abban semmi rossz sincs, ha a gyalogjáró jó ismerősök a kocsizókkal a kocsilépésőre állva beszélgetnek. En csak egyetlen egyszer szálltam le a kocsiról. Gyalog akartam sétálni.

— A hadnagygyal?

— Igen, a hadnagygyal. De képzelje el meglepetésemet, mikor egy ösvénnyél Marchasse Dal Pozzot pillantottam meg egy igen ismerős ur karján. Nagyon bizalmasan beszélgettek s mi nem akartuk őket zavarni. Azt hiszem, tiz percznél tovább nem sétáltunk.

E pillanatban az óra ütött.

— Három, óra nemde? — kérdezte Marietta.

— Nem. Négy.

— Négy. Csakugyan? Egy pillanatig sem késhetek. A kocsim vár.

— De Marietta, hát nem mondja el...

— Majd máskor. Ma lehetetlen. A gyónást ugys hallotta.

— Igen, gyermekem, de csak mások bűneiről. A kegyed saját...

— Az én saját bűneim, azok feloldatnak könnyen.

— Csak egy pillanatig.

— Nem lehet.

Marietta kisietett, hátradől kocsijában és hajtatott — a Calcinák felé.

B. J.

A meghatott közönség, amint egy ismerős alakot megpillantott, lelkes éljenzésben tört ki.

— Ez a legszebb, ez a leggyönyörűbb... hangzott minduntalan. Eljenek a debreczeniek! hangzott és sorba megéljenztek mindannyit a nagyszzebeni zászlókat épügy, mint a komáromi szekeres gazdák díszöltözetében megjelenteket.

És hosszú idő telt el, míg a Vérmező torkolatánál a déleczeg heroldok harsonái megszólaltak, jelt adván, hogy a menet meginduljon, addig, míg a régi bandériális insurrekció Rákóczi-korabeli s egyéb zászlók a király előtt meghajlottak, hogy ennek az ezeréves nemzetnek a hódolatát bemutassák. De ennek az időnek egyetlen egy pillanatát sem veszi örökébe a mulandóság. Örök felejthetetlen marad az, mint a legszebb szubjektív felbuzdulás, mely valaha egy nemzet lelkéből fakadt.

A gyülekezés és elindulás.

Olyan volt tegnap reggel a Vérmező, mint egy harezi tábor, amelyen lelkes hadsereg ütött tanyát. De milyen hadsereg volt ez? Mintha Árpád vezér, vagy Hollós Mátyás serege szállt volna táborba, amikor az ország zászlósurait és nemességét harezra szólította a király szava.

Alig kelt föl a nap, nagy élénkség támadt mindjárt a Vérmezőn, ahol a hódoló díszfelvonulás lovas bandériumai gyülekeztek. Egymásután, kisebb-nagyobb csapatokban jöttek a törvényhatóságok, küldöttjei s mire a nap a budai várhegy fölé ért, káprázatos látványt nyújtott a nagy térség.

Közel ezer lovas-banderista, festői öltözetekben! Ilyet csak a magyar képes produkálni, amikor ünnepet ül hazája s büszkévé akarja tenni királyát az országára.

Kint a vérmezőn három oszlopban álltak föl a törvényhatóságok küldöttjei. Minden egyes törvényhatóságnak meg volt jelölve a helye kis táblácskával, úgy sorba egymásután, ahogy a menetben következtek.

Fél nyolczkor már együtt volt a festői sereg s a közönségnek, amely sűrű tömegekben állotta körül a rendőri kordonnal kerített vérmezőt, bő alkalma volt a gyönyörködésre.

A vérmezőnek az alagut felé eső sarkánál állott az első bandérium, Budapest fő- és székváros csapata. Itt állottak az ünnepség rendezői és osztogatták a parancsot a rendezkedésre.

Mielőtt a menet elindult, sajnálatos baleset történt. A vasvármegyei banderium egyik tagját, Bácsmegyei Endrét ledobta tüzes paripája s a patájával az arcába rugott. A szerencsétlen banderista agyarázkódást és arezesontörést szenvedett s a mentők bekötözve sebeit, az Európában lévő lakására szállították.

A tüzes paripák több bajt is okoztak. Gróf Keglevich Istvánnak, aki Szerbia zászlóját vitte, szintén megbokrosodott a lova. Az ügyes lovasleugrott a neki tűz esedett paripáról, ekközben eltörött a zászló rudja. Ugy kötözték hirtelenében össze.

A legnagyobb riadalmat azonban gróf Szapáry György lova okozta. Mikor ugyanis az a csapat, amelyben a fiatal gróf lovagolt a vérmező elejére ért, elragadta lovasát s örült vágatással iramodott neki a sűrű tömegben álló közönségnek. A gróf leugrott lováról, amelyet meg, épen a közönség előtt két lépéssel, az ott közelben álló lovászok fogtak meg.

Háromnegyed kilenczkor adták meg a jelt a készülődésre. A lovasok nyeregbe ültek s kilencz óra előtt pár perczel egy magyar herold visszalovagolt az Attila-utca

torkolatától a Vérmező sarkára s harsonájával megadta a jelt az indulásra.

Riadó éljenzés hangzott föl, amikor az első bandérium, Budapest székesfőváros csapata elindult. Előtte lovagolt mintegy 20—30 lépéssel Perczel Dezső belügyminiszter.

Az elindulás kissé lassan ment, úgy hogy az egész órába került, amíg a menet vége elhagyta a Vérmezőt.

A Ferdinánd-téren.

Mialatt a bandériumok a Vérmezőn elindultak, fönt a Várban a Ferdinánd-téren a díszkocsik gyülekeztek. A szürke Ferdinánd-kaszárnya és a helyőrségi tptomlovéban a tágas, tiszta ünnepi esőndességu téren körülbelül harmincz, nagyjából Mária Terézia korabeli fejedelmi pompájú fogat várakozott pazar szerszámos türelmetlenkedő paripáival, sürgölődő apródokkal, csatlósokkal, párducz kaczagányos huszárokkal, fehér parókás lakájokkal. A legtöbb fogat kétlovas volt, de kivált közülük a hercegprímás hat feketelovas fényes fogata, továbbá Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Schlauch Lőrincz, a képviselőház, a főváros, gróf Andrassy Aladár négyes fogata és Debreczen város ötös fogata.

Kilencz óra tájban a dísztér felől harsona hang hallatszott, mire ifj. Szapáry Pál gróf a szalagos rendező sorakoztatta, aztán elindította a menetet, mely a Szent-György-tér torkolatánál csatlakozott a bandériumokhoz. Debreczen város nagy feltűnést keltett ötös fogatán gróf Dégenfeld József főispán ül.

A Mátyás-templom előtt.

Mikor a menet a Verbőczy-utczába ért, megállapodott, hogy a koronát magához vegye.

A Mátyás-templom főbejáratánál Bogisich Mihály prépost, Szilágyi József, Radvánszky Béla báró koronaőrök, Tisza Kálmán és herceg Esterházy Pál királyi biztosok várakoztak, hogy a koronát s a koronázási jelvényeket az erre a célra rendelt díszkocsira feltegyék. A templomok összes harangja zugott s az orgona is szólott.

Nikolics Fedor báró, Majláth György gróf és Justh Gyula országgyűlési képviselők, a koronaőrök és a két királyi biztos kíséretében bementek a templomba s néhány percz múlva visszatértek a kocsizóhoz a koronával s a többi klenodiummal. Justh Gyula hozta a koronát, Nikolics Fedor br. a palástot, gróf Majláth György a kardot, jogart, az ország almáját s a többi koronázási jelvényt.

A főváros képviselői ekkor kiszálltak kocsijaikból s a korona-kocsi mellé állottak. Így kísérték tovább gyalog. A korona után következő udvari fogaton Szilágyi József és báró Radvánszky Béla koronaőrök, herceg Esterházy Pál és Tisza Kálmán királyi biztosok foglaltak helyet. Ezután következtek a koronázási jelvények kíséretére kijelölt törvényhozók.

A hódolás.

Kilencz óra után felhangzottak a heroldok harsonái, a Szent-György-tér felől jelezve, hogy a menet közeledik a királyi palota felé.

A palota tágas udvarán, az oszlophomlokzattal szemben lévő biborbárony baldakin alatt, — mely az alapkőletéti ünnepség alkalmával a király sátorául szolgált — teljes számban foglalt helyet a diplomáciai testület kíséretével és hozzátartozóival, míg a két szárny-tribünt előkelő meghívott közönség lepte el.

A diplomáciai testület tribünje előtt a tábornok és katonatiszti kar tagjai tömörültek.

Fél kilenczkor robogtak a király palota

elő az udvari fogatok, melyek a királyi család tagjait hozták. Egymásután érkeztek Frigyes főherceg nejével Izabella főhercegnővel, József főherceg, József Agost főherceg nejével, Augusztina főhercegnővel, Jenő, Rajner, Lajos Viktor főherceg, Kóburg Fülöp herceg nejével és a királyi család többi tagja.

A palota első emeleti erkélyéről három aranysegélyű biborbáronyszőnyeg lógott alá. Az erkély középső részének peremén három bársony könyöklő-párna hevert.

Az udvar, élén a királylyal, pont kilencz óraker lépett ki a palota erkélyére. A király huszártábornoki egyenruhában volt, az összes főhercegnők pedig magyar díszruhát viseltek. Az erkély középső részét a király, a királynő, fekete gyászruhában, Stefánia özvegy trónörökösne leánykájával, a kis Erzsébet főhercegnővel, Lajos Viktor főherceg foglalták el, míg két oldalt a királyi család többi tagja foglalta el az erkélyt.

A kíséret tagjai a palota ablakiban álltak.

A király és az udvar, a harsonák hangjára, egész édeklődésével a palotának a Szent György tér felé eső szárnya felé fordult, ahol csakhamar büszkén poroszkáltak elő a heroldok szürke ménei.

A király és a királyi család férfitagjai katonás tisztelgessel fogadták a menetet.

A hódolás első jelét a belügyminiszter tette, aki ősi szokás szerint buzogányával tisztelgett.

Mialatt a menet vonult, a király katonás tisztelgessel viszonzta a zászlók meghajtását, míg a királyné és királyi család tagjai fejhajtással köszönték meg a hódolatot.

Mialatt ez a mesés pompa elvonult a királyi erkély alatt, egy-egy festőbb csoportnál a király maga szolgált magyarázatokkal a felséges asszonynak, a középső erkély jobb sarkában pedig a kis Erzsébet főhercegnő minden egyes csoportot a kezében lévő újságból nevezett meg anyjának, Stefánia özvegy trónörökösne.

Az özvegy trónörökösne maga egy kis amateur-fotográf gépet tartott kezében s egy-egy csoportra, amely különösen tetszett neki, ráirányította a parányi gépet és lefotografálta.

A diplomata és a delegátusok egész hangosan adtak kifejezést elragadtatásuknak. Ez az egész elvonulás leirhatlanul ünnepélyes volt és felejthetetlen benyomást keltett azokra nézve, a kik látták.

A meseszerűen ragyogó menet aztán hosszú uton: a Margit-hídon keresztül áment a régi Pestre s a már lapunkban tegnap elmondott utcákon és rendben érkezett az új országház elé, melynek pazar káprázata megszédíti a szemlélt.

Az ezredéves országgyűlésről lapunk más helyén emlékezünk meg.

A diszülés lefolyása után a menet újra elindult. Mint Árpád hada vonult a daliás, fényes sereg, a szent koronának kísérete, Magyarország képviselete a paloták sorai és milliónyi néző között. Az első leventék ott jártak már az Albrecht-ut lejtőin és az Alkotmány-utca felül még csillogtak a vakító fényű ruhák.

Az emberáradat zugott, éljenzett. Utca, ablakok, tribünök, zsufolásig tömve nyüzsgő emberáradattól. Az arcok átszellemültek és mintha imádkozott volna az egész sokaság. A mai nemzedékek a tegnapihoz hasonló látványt soha nem élvezhetnek többé.

Kevéssel két óra után ért vissza a menet Budára a királyi palota elé.

A koronázási jelvényeket most egy udvari és egy kamarai fourier előlmenése mellett bevitték a kihallgatási terembe, hol a szent ereklyéket herceg Esterházy Pál és Tisza Kálmán, a királyi biztosok, to-

vábbá Szlávy József és báró Radvánszky Béla koronaőrök elhelyezték a koronázási jelvényeket az elkészített emelvényre.

Valamennyi zászlós ur és méltóság most bement a nagy terembe, csak a két koronaőr maradt a nyitva álló koronázási jelvények mellett mindaddig, míg a felség előtti hódolásnak vége nem volt, amelyről már tegnap távirati rovatunkban megemlékeztünk s ami egyuttal méltó befejezése volt ezeréves, dicsőséges történetünk egyik legragyogóbb napjának.

Két gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 9.

Rémes gyilkosság híre terjedt el ma reggel városunkban villámgyorsasággal, míg a néma táviródrót a szomszéd Hajdu-Doroghról hozott hasonló borzalmas hírt.

Két áldozat fekszik kiterítve a milleniumi ünnepélyek legszebbikének, legfényesebbikének közvetlen lezajlása után. Két elvetemedett ember tudott *pénzvágy* és *boszu* miatt megfélekezni a magyarok nagy ünnepén arról, hogy emberi érzésnek is kell a szívekben laknia, s elkövezték a legocsmányabb, a leggaládabb bünt, saját embertársaikat gyilkolták meg. Különös véletlenje a sorsnak, hogy mindketten fiatal, alig pelyhedző állal adták fejüket a büntényre, bemocskolva velük undorító kezeiket s szégyent, gyalázatot hozva a nekik éltet adó szülőkre.

A sors kedvezett nekik egy időre, elmenekült a két gonosztevő, de a szigorú nyomozás odaállítja őket rövid idő alatt ítélő bírának elé, a kik kimondják majd reájuk azt a kétségbevonhatlan ítéletet, a melyet minden érző ember tiszta szívből óhajt reájuk — a *kötelet*.

A két áldozat pedig élte közepén ott fekszik a halottas kamara hideg fülkéjében, várva esendesen a rajtok a földi törvények szerint még végrehajtandó boncolást, hogy azután végleg elköltözzenek a minden fájdalomra enyhet nyújtó jobb hazába a — *sirba*.

A két esetről a helyszínére kiküldött tudósítónk az alábbiakban számol be.

A debreczeni gyilkosság.

Megdöbentő rablógyilkossági hír terjed el a kora reggeli órákban a Késes-utca különben esendes lakói között.

Mindenki ismerte abban a városrészben a *Both* nővéreket, *Both* Máriát, és Juliánát, özvegy *Daróczi* Andrásnéét. Mindig együtt jártak fel a Kis-Uj-utca elején lévő sátorba, ahol közösen borjuhust árultak.

Sajátságos kicsiny, tömzsi alakjuk, egyenlő ruházódásuk s hogy az egyik mindég egy lépéssel előbb járt, az utcán mindenkinek feltűnt s így könnyen közismertekké lettek. Még sohasem látták őket egymás mellett haladni.

A két asszony közösen vette meg a Késes utca 344-ik számú házat s a husmérésből csinios vagyont takarítottak össze.

Ma reggel már négy óraker feljött a sátorba *Both* Juliánna, de csak egyedül, míg *Mária* odahaza maradt; alig egy órára rá már meggyilkolva találták a szomszédok.

A gyilkos a szerencsétlen 67 éves leány vagyonára vágyott, a mi mellett bizonyít, hogy annak a Debreczei Első Takarékpénztár által 43437 szám alatt kiállított betéti könyvét keresve, az

egész szobát összevissza hányta s ott a legnagyobb rendetlenséget csinálta.

A gyilkosság első hírére nyomban értesítették a rendőrségi központot, a honnan *Pávay* Gyula polgári biztos és dr. *Ujházy* Károly kerületi orvos azonnal helyszínére siettek s ott tüstént felvették az első jegyzőkönyvet. A hullát az utcai szobában találták lábbal az utca felé, a feje pedig az ajtó mellett volt a vaskályha közelében.

A szerencsétlen leány fejére a vakmerő rablógyilkos jobbról is balról is egy-egy *feltétlenül halált hozó ütést mért, a melyekből pataként ömlött a vér*. Az állatias lelkületű ember azonban nem elégedett meg ennyivel, hanem ezután egy fekete kendővel a vérben fetrengő áldozatot *fojlogatni kezdte*, nyakára két rendkívül szoros görcsesel erősítette oda a kendőt.

A házkutatás alkalmával *Pávay* biztos a kályha mellett egy ócska kép alá rejtve 20 frt 39 kr ezüst és nickel pénzt, továbbá a fentemlített s nagyobb összegről szóló takarékpénztári könyvet s egy ócska alsósoknyában 140 forintnyi papírpénzt talált.

A kutatás után a szobát lepecsételte s megtette a jelentést, a melyben a tettel egy *Nyári* József nevű 20 éves, a szomszédban szolgáló kocsis legényt gyanúsítja.

Tóth Sándor rendőrfogalmazó már reggel hét óraker, a jelentés vétele után a helyszínére ment s a hullát nyomban kiszállította a közkórház halottas házába, majd megindította a vizsgálatot a tettes kézrekerítése ügyében.

A vizsgálat folyamán a következőket sikerült kiderítenie:

A gyilkosság elkövetésével gyanúsított *Nyári* József nevű, debreczeni illetőségű, husz éves suhancz kocsis a tőszomszédságban, *Tóth* Mihály mészárosnál szolgált s gyakran átjárt *Both*ékhoz; így természetesen tudomást szerezhetett magának a meggyilkolt vagyonáról.

Ma reggel négy óra után *Both* Juliánna a mészáros sátrak között látta őt ácsorogni, majd eltűnt. Bizonyosan kileste, hogy *Mária* odahaza maradt-e!

Az elvetemült lelkületű legény ott meggyőződve, hogy *Both* *Mária* még nem jött fel a sátorba, *hazasietelt s behatolva az áldozat szobájába, azt az említett borzalmas módon megölte* s a pénz után kezdett kutatni, a mit azonban nem talált meg. Az utcán zajt hallva, a hátulsó kerítésen keresztül kiugorva elmenekült, azonban *Földi* Sándorné és *Mészáros* Ferencz meglátták őt a kiugrás pillanatában.

A gaz rablógyilkos mielőtt undok tettet elkövette, gazdájától, *Tóth* Mihálytól, még a cselédkönyvét is kilopta s úgy menekült el.

Az erélyes rendőrfogalmazó vizsgálata ilyen módon nagy eredményre vezetett s így semmi kétség sem fér hozzá, hogy a galád tettet *Nyári* József követte el, azonban miután a meggyilkoltnak egyik közeli rokona, *Both* Péter mészároslegény az utóbbi időben nagynénjét gyakran zaklatta pénzüért s ez azt megtagadta, *Tóth* Sándor rendőrfogalmazó őt is letartóztatta.

A helyszínéről a gyilkos kézrekerítése céljából a Boldogfalvai-kertbe ment ki, a hol *Nyári* József édes anyja lakik. A megrémült anya elmondotta, hogy fia tegnap délután járt nála s megigérte, hogy ma délután is meglátogatja.

Az elmenekült gyilkos országzszerető körözik s a csendőrség is a legerélyesebben fáradozik annak mielőbbi kézrekerítésén.

Gyilkosság Dorogon.

Hajdu-Dorogh községben tegnap este eddig ismeretlen tettesek valószínűleg boszúból egy 45 éves embert meggyilkoltak.

Távirati uton vett értesülésünk szerint az eset a következő.

Tegnap este Kovács Pál, 45 éves gazdaember ott állott a főutcán levő háza kapujában, a mikor mintegy hat paraszt legény vetődött arra s az egyik társai közül kiválva a mit sem sejtő öreg embert botjával agyonütötte s tovább haladt.

Az odasielő emberek a szerencsétlen Kovácsot még életben találták ugyan, de a gyilkos kilétére semmiféle felvilágosítást sem tudott adni.

Rövid, de óriási kínok után meghalt. A község előjárósága a legmesszebb menő intézkedéseket megtette a gyilkosok kézrekerítése céljából, de ez ideig teljesen eredménytelenül, miután a legesekélyebb nyomsinces, a mely a gyilkosság elkövetőjét kézre szolgáltathatná.

A hajdu-dorogi esendőrőrs nagy erélyvel folytatja tovább a valószínűleg rövid idő alatt eredményre vezető nyomozást.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A királyné elutazása.

Budapest, június 9. Ő felsége a királyné az összes főhercegnők és főhercegek társaságában ma délben elutazott Budapestről.

A király a lókiállításán.

Budapest, június 9. A király ma délelőtt meglátogatta a lókiállítást s ott hosszasan időzött, alaposan megtekintve a gyönyörű lósoportokat. A kiállításról távoztában arról a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott.

A fehérkereszt-egylet alapkövetétele.

Budapest, június 9. A fehérkereszt-egyesület ma rendkívüli érdeklődés mellett tartotta meg új palotájának alapkövetételeit. — Óriási néptömeg várakozott Stefánia főhercegeasszonyra, aki az alapkövetételeit követő ünnepi közgyűlésen elnökölt. Élőki megnyitójában kijelentette, hogy örömmel teljesíti e kötelességet, különösen mint József nádor unokája. A nagyszámu, intelligens közönség viharosan megéljenzte az elnöklő főhercegnőt. A megnyitót követőleg gróf Teleky Géza tartott beszédet, a mely után zajos tüntetés volt Stefánia mellett.

A delegációból.

Budapest, június 9. Gróf Goluchovszky Agenor közös külügyminiszter az osztrák delegáció mai ülésén nyilatkozott Magyarország külügyi helyzetéről. Beszédében kijelentette, hogy külügyi helyzetünk jelenleg az összes hatalmakkal szemben a legmegnyugtatóbb és legbékésebb.

Herakleion bevétele.

Budapest, június 9. Athenből jött távirat alapján arról értesít bennünket tudósítónk, hogy a törökök ma reggel Herakleion várost bevették s a fővezér engedelmével szabad rablást tartottak. A város összes üzleteit teljesen kifosztották s valamennyi szomszéd községet felgyújtva, azok egytől-egyig a lángok martalékává lettek.

NAPI HIREK.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. fővárosi jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Külföldi hírlapírók Debreczenben.

Sokféle specialitásáról európaszerte ösmert városunknak szívesen látott vendégei lesznek e hó 18-án. A nemzetközi sajtókongresszusra Budapestre összegyűlt külföldi hírlapírók közül számosan kifejezték abbéli óhajukat, hogy szeretnék Debreczent és a hírneves hortobágyi pusztát megtekinteni. Illetékes helyről lépéseket tettek az iránt, hogy a kedves vendégek kívánsága teljesüljön. A hírlapíró társaság f. hó 18-án érkezik Debreczenbe s kirándulást tesz a Hortobágyra is.

— Kinevezés. Ő felsége a király az igazságügyi miniszter előterjesztésére Dr. Gáll Eedrét a debreczeni királyi ügyész-séghez alügyész-szé nevezte ki.

— Katonai utóállítás. Folyó hó 20-án a helybeli „Pavillon” laktanyában Wurm és Dobos alezredek, hadkiegészítő parancsnokok elnöklése alatt katonai utóállítás lesz, a melyre eddig négy debreczeni és három hajduböszörményi legény, továbbá egy keresetképtelen apa van bejelentve.

— Évzáró istentisztelet. A debreczeni ev. ref. főiskolában az 1895/6. iskolai év f. hó 10. (szerdán) reggel 8 órákor az imateremben tartandó háláadó istentisztelettel záratik be. Debreczen, 1896. június 7. Az igazgatóság.

— Kivilágítás Debreczenben. Egyik lap-társunk kezdeményezésére tegnap este a koronázás évfordulója alkalmából városunkban is számosan világitották ki ablakaikat. Hogy azonban a felhívásnak nem volt meg a kívánt sikere, annak oka abban rejlik, hogy az ilyen fajta felhívások egyszeri közzététele nem hozza meg a kellő eredményt s helyette bizonyos pánikot szült, amennyiben a kisebb utcák lakói attól való félelmökben, hogy beverik az ablakaikat, s ott, a hol a kivilágításra a legnagyobb szükség lett volna, a főtéren elmaradt, mert a legtöbbben nem is voltak idehaza.

— Kiténtetett debreczeni kiállító. Mendelovits Lajos debreczeni kereskedőt, ki az ezredéves kiállításon debreczeni specialitásai-val kelt feltűnést, szép kiténtetés érte. Izabella főhercegnő ugyanis szombaton a kiállítás alkalmával érdeklődéssel állott meg a Mendelovits tárlata előtt s megdicsérve

a csinos, izlézes tárgyakat, azok közül többet meg is vásárolt. Azóta természetesen még jobban megnőtt az érdeklődés debreczeni különlegességeink iránt.

— A tenyészkiállítás debreczeni nyertesei.

A tenyészkiállítás juryje tegnap délután hozta meg s hirdette a kiállítókra vonatkozó ítéletét, a mely szerint Debreczenből hárman nyertek kiténtetést és pedig *diszoklevelet Debreczen szabad királyi város kollektív kiállításaért*, továbbá részvételi érmet kaptak Király Gyula gazdasági tanácsnok és Markovics Gyula városi ménes mester. Balogh Péter és Polgári Bálint debreczeni kiállítók nevei a nyertesek névsorában nincsen benne.

— Nyári uszoda megnyitás. A „Margit-fürdő”

kényelommal és gonddal berendezett nagy nyári uszodája a mai napon megnyitult. A midőn ezen speciális körülményt az uszósport és a szabadfürdés kedvelőinek tudomására hozzuk, egyuttal megjegyezzük, hogy az uszás-tanfolyam is kezdetét vette. Tanítványok elfogadtatnak a Margit-fürdő uszó mesterénél Végh Lajosnál. Az idénybérlet szeptember hó végéig csupán csak 6 frt személyenként; bérlet-jegyekkel a Margit-fürdő pénztárnoka szolgál. — A napi jegyek árai: felnőtteknek 30 kr, gyermekeknek 20 kr., — ruhával együtt.

— A debreczeni zenede vizsgái. A

debreczeni zenede folyó 1895/96-ki tanévet berekesztő közvizsgái e hó 13-án és 14-én tartatnak meg. Szombaton, 13-án d. u. 4 órától kezdve vizsgáznak az általános és zongora képezde, vasárnap 14-én d. e. 10 órától kezdve a hegedű, szavalati és ének iskola, d. u. 4 órától fogva pedig a zongora iskola fi- és leány növendékei.

— Meghalt a börtönben. A debreczeni kir. törvényszék új fogházának halottja van. Tóth Miklós 43 éves hadházi illetőségű, különféle vétkek miatt 2 és fél évi fegyházra ítélt fogoly ma éjjel meghalt. Napok óta agyhártyalobban betegen feküdt s ma éjjel szélhűdés érte. Elköltözött a legigazságosabb bíró elé. Földi részeit rabtársai holnap teszik az örök nyugalom helyére, a csöndes sirba.

— A juhász sétéja. Nagy Ferencz mike-

péresi juhász ember vasárnap délután átment egy kicsit a szomszéd Bagos községbe, de onnan estefelé visszaindult Péresre. A mint a vasut mellett haladt, hirtelen szédülés fogta el s pihenés céljából leült a sinek mellé. A később arra járók már csak a szegény juhász holttestét találták meg. A balmaz-ujvárosi járás főszolgabírói hivatala a hulla megvizsgálására tegnap a helyszínére kiküldötte dr. Burger Péter debreczeni orvost.

— A fodrászok mulatsága. Vasár-

nap este zajlott le a fodrászok által rendezett juniális a nagyerdői „Dobos” pavillonban. A kedélyes multság egyike volt azon multságoknak, melyet a fodrászok rendezni szoktak. Nagy közönség töltötte meg a termet, kiknek sorából tudósítónk a következőket jegyezte fel: Leányok: Szőke Róza, Matloch Hermina, Kovács Margit, Viola Birike, Lőrincz Annuska, Kaliczki Emma, Fehér Rozsika, Szilágyi Rózsika, Kulcsár Erzsike, Horváth Zsuzsika, Dusa Margit, Kovács Irma, Halász Mariska, Tóth Teréz, Kubinyi Nelli, Kubinyi Emma, Kálmáncz helyi Erzsike, Pap Irma, Kerekes Ilka, Miskolczi Emma, Krizsek Mariska, Krizsek Boriska, Grancz Ilona, Tóth Juliska, Kósa Zsuzsika, Balázs Eszti, Tóth Erzsike, Vaskó Julianna, Aczél Katika, Csermák Jolán, Nagy Boriska, Nagy Juliska, Csermánsy Mariska stb. Asszonyok: ifj. Csikes Ferenczné, Megyeri Kálmánné, özv. Croditier Ferenczné, Dianiska Ágostonné, Fuchs Imréné, Kaliczki Józsefné, Schaf Jánosné, Matloch Jánosné, özv. Fehér Lajosné, Tóth Sándorné, özvegy Kovács Istvánné, Kubinyi Jánosné,

Kálmánchey Lajosné, Krizsek Venczelné, Pajtás Andrásné, Viola Mátyásné, Granicz Istvánné, Kiss Károlyné, Kovács Sándorné, Némethy Józsefné, Kósa Imréné, Lőrincz M. Balázs J. Vaskó Mihályné Szilágyi Józsefné, Csermák Henrikné, Szöke Istvánné, Kulcsár Istvánné, Nagy Józsefné, Horváth Imréné, Miskolczi Lajosné, Dusa Mihályné, Kerekes Mihályné és Cserezsny's Sándorné. A mulatságon Veres Tóni kitűnő zenekara szolgáltatta a talp alá valót s a jelen voltak csak kiváló virradatok oszlottak szét.

Szállító kereskedők figyelmébe. Az aknazsoltainai m. kir. főbánya hivatal 24.600 klg. kőolaj szükséglet beszerzése iránt 1896. június hó 22-ik napjára pályázatot hirdet; mely körülményről érdekeltek oly megjegyzéssel értesíthetnek, hogy az általános feltételek aulirt kamara hivatalában, (Hatvanutca saját ház) megtekinthetők. Debreczen, 1896. június hó 6-án. A kereskedelmi és iparkamara.

Az ezredéves országgyűlés.

A magyar nemzet országgyűlése egy kitűnő, ezredéves viharával, diadollal küzdő érzélapot illesztett tegnap a történelem elpusztíthatlan csarnokába.

Régi diadolláinkat újra tündökölni láttuk. A haza egét évszázadok óta többé-kevésbé eltakaró szürke, baljóslatu fellegek szétfoszlottak; fényt és világosságot, gyönyört és diadollt, reményt és boldogságot sugárzott mindenfelé a szent korona ragyogása.

Mert az első magyar királyi koronája ott volt tegnap a nemzet színe előtt, megszentelve a helyet, a hola második ezer év alapvető törvényeit majd meghozni.

Soha magasztosabb pillanatot nem örökölt még meg festő esetje, soha nagyszerűbb látványt nem irt még le a történetírő.

Az új országháznak rendez tizenhat szögéből fejlődő kupola-terme volt a szentélye a történelmi eseménynek.

Fény és pompa minden darab kövön, mintegy zálogául a messze jövőnek, köröskörül a nagy ősök szoboralakjai, címerek és zászlók, a nemzeti viselet pártatlan gazdagsága és káprázatos színvonalú mintegy tanulságául az ezredéves múltnak. Magyar még a magyar és magyar lesz ez a szent föld, a míg egyetlen magyar szív dobog.

Fél tizenkettőre volt meghirdetve a főrendiház és képviselőház tegnapi ülése, de kilenc órakor már az országgyűlési diszruhás tagjai ott jártak délelőtt fel és alá a hatalmas előcsarnokban, bűmlülva a világ egyik legszebb parlamentjének nagyszerű építkezéseit.

Míg némelyek a lépcsőház nagyszabású festményeiben gyönyörködtek, addig mások a kupolatermet vették szemügyre, melynek berendezése a mai ülés alkalmából a következő volt:

Arpád és Szent István szobrai között állott az oltárszerű emelvény a szent korona és az egyéb koronázási jelvények befogadására; ez előtt volt az elnöki emelvény elhelyezve, melyet a gyorsírók padsora előzött meg.

Az elnökségtől jobbra egy hatalmas perzsa szőnyeg volt felterítve, ez volt a királyi hercegek számára kijelölt hely, ezt a kiváltságos terület háromszoros széksor övezte kissé emeltebb pódiumon. Itt foglaltak helyet a királyi hercegeasszonyok kíséretükkel, míg az elnökségtől balra felé a királyi hercegek udvarmesterei és a kíséretéhez tartozó többi urak számára volt hely fentartva.

A kupola-terem szabad térségét, melyet az országgyűlés tagjai foglaltak el, mintegy berekesztette a külföldi diplomaták két páholya, mely maga is igen érdekes képet nyújtott. A nagykövetek és

követek tarka uniformisába érdekesen vegyültek az előkelő hölgytoalettek változékos színei. A diplomaták élén Goluchovszky Agenor gróf külügyminiszter állott.

A tulajdonképeni karzatokon csak igen kevesen voltak jelen, mert rendkívül mérsékelt számban adtak csak ki belépő jegyeket.

Fél tizenkettő után esend lett az óriási teremben.

Megérkeztek az ország zászlóvivői, kiket nyomon követtek Csáky Albin gróf és Josipovich Géza, kik a szent koronát vitték.

Szlávy József és báró Radvánszky Béla ott haladtak oldalra a két küldött mellett, míg mögöttük Esterházy Pál herceg és Tisza Kálmán, a királyi biztosok lépdeltek.

A koronázási palástot Karácsonyi Aladár gróf és Pallavicini Sándor őrgróf, Zichy Jenő gróf és Szluha István pedig a többi koronázási jelvényeket vitték egy vörös bársony vánkoston.

A két koronaőr segélyével egy a koronát, mint a többi klenodiumot elhelyezték az aranyos oltáremelvényen, mely most már egyedül képezte érdeklődés tárgyát.

E közben egy a főpapi kar, mint a kormány tagjai is megérkeztek teljes számban.

A miniszterek a zászlóvivő urak előtt foglaltak állást, míg a főpapok ezek mögé kerültek, kivéve Schlauch Lőrincz bíboros püspököt és Brankovics szerb patriarkát, kik legelől állottak, míg a hercegprimás, ki valamivel később érkezett, szerényen a háttérben húzódott meg.

Az elnöki emelvény és a királyi esztad tagjai számára fentartott helyek ekkor még üresek voltak.

Néhány pillanat múlva azonban feltűnt a jobboldali bejárónál Károlyi Tibor gr. és Szilágyi Dezső alakja.

A két elnök együttesen haladt az emelvény felé, melyen akkor már Gyulai Pál és Molnár Antal jegyzők helyet foglaltak.

A két elnök leült — de az ülést egyik sem nyitotta meg.

Kis vártatva aztán Szapáry István gróf főrendiházi háznagy bevezette a királyi hercegeket, kik kivétel nélkül katonai diszgyaaruháikban jelentek meg.

Ott voltak:

Lajos Viktor, Károly István, István, József, Ferenc Salvator, Jenő, Frigyes, Rajner, József Ágost királyi hercegek, Ferdinánd toszkanai nagyherceg, továbbá fiai József Ferdinánd, Lipót Ferdinánd és Péter Ferdinánd királyi hercegek és Kóburg Fülöp herceg.

Zajos, falrengető éljenzés fogadta a királyi hercegek érkezését, kik után csakhamar a királyi hercegeasszonyok is megjelentek.

Legelsőnek jött Stefánia özvegy trónörökös, ki gyönyörű csipkéből és gyöngyökből készült diszmagyar ruhát viselt, melynek ujjai fekete bársonyból készültek és egészen az új puffos divat szerint voltak szabva; a királyi hercegnő fejét drágakövekből készült párta ékesítette.

Stefánia kir. hercegeasszony a zajosan éljenző országgyűlés üdvözlésének viszonzásul többször meghajtotta magát és aztán helyet foglalt az első padosor első székén. Melléje kerültek: Izabella kir. hercegnő fehér gyöngygyel díszített pompás diszmagyarban, továbbá Blanka kir. hercegnő és Alice toskánai nagyhercegnő, kik szintén diszmagyar ruhát viseltek, fejükön pártával. Jobbról szintén az első sorban ültek: Auguszt kir. hercegnő fényes magyar diszben zöld

bársony mentével, továbbá Gizella kir. hercegnő és Kóburg Lajza hercegeasszony, kik szintén dolmányos diszmagyart viseltek.

A nemzet igaz érzületének tolmácsolása volt a nagyhatású beszéd, melylyel Károlyi Tibor gróf az ünnepi ülést megnyitotta. Ennek elhangzása után az 1896. évi VII. törvényezikket, a honalapítás ezredéves emlékét, — melyet lapunk tegnapi számában közöltünk, — nagy lelkesedés között beigtatták.

Az ülés déli 12 óra után ért véget.

A törvényhozóknak a vesztibülbe való tódulása jelezte, hogy a diszülés véget ért. Az a tarka, ragyogó csoport ismét betöltötte az új törvényhozási palota lépcsőzetét.

Jobbfelől a főhercegek és főhercegnők fogatai robogtak el, míg balfelől a budai várakba vonuló törvényhozók egy részének fogatai várakoztak. A fölépészet előtt csupán a diszfogatok és a magyar nemzet szent koronázási jelvényeinek hintaja állottak. Egymásután állottak elé a fényes díshintók, az egyházi, világi főurak beszálltak s a fogatok nagy kört írva le, hozzácsatlakoztak a diszmenethez, a melynek vége az alkotmány-utczában volt, míg eleje már a lánchidraul állapotba meg.

Előállott a koronázási jelvények esodás mivű hintója is s a kiküldöttek a lépcsőkön lehozták a jelvényeket, melyeket Nikolics Fedor báró és Justh Gyula helyeztek el a hintóba. Ezt követte a királyi megbízottak diszfogata, majd a miniszterek fényes fogatai s a többi diszkoesi. Soká, mintegy háromnegyed óráig tartott a míg a menet elindult, hogy a törvényhozók kifejezzék hódolatukat a legbőleőbb, a legigazságosabb királynak.

Irodalom - Művészet.

* **Gyógyszerészi gyakorlat kézikönyve** ezimen kitűnő szakkönyv került ki a sajtó alól *Mihalovits Jenő* és *Gaszner Kálmán* gyógyszerészek tollából. A 24 ivre terjedő 359 lapot tartalmazó esinos vastag kötet mintegy 161 fametszetű ábrával teszi még érdekesebbé és gazdagabbá a könyvet. A mű az ifjabb gyógyszerész nemzedék számára lett írva, alapos ismerettel s gazdag tanulmányal. Felöleli benne a különböző gyógyszer alakok készítés módjait, szóval mindazokat, melyek a vénkykészítés ágazatában előfordulnak. E hézag pótló könyvnek a megírására rég lett volna már szükség, ezért csak gratulálnunk kell az érdemes szerzőknek, hogy ily jeles terménnyel gazdagították anélkül is szegényes szakirodalmunkat. Mint olvassuk, a fővárosi szaklapok is a legmelegebb kritikával tüntették ki a szerzőket. Reméljük mi is, hogy fáradságukat a magyarországi gyógyszerészi kar megfogja jutalmazni, a mit méltán el is várhatnak a szerzők. A mű esinos kiállítása a Csokonai-nyomda és kiadó részvény-társaságot díceséri, a szerzők tulajdona, ára 3 frt; megrendelhető szerzőknél *Mihalovits* és *Gaszner* Debreczen. V.

A hallgatás.

— Francia beszélyke. —

Egymás mellett haladtak a szük ösvényen. A lehajló lombok többször érinték a nő arcát, mindannyiszor azt a látzatot keltve, mintha vonásai a zöldes hullámban merülnének el. Önkénytelenül kedve támadt az embernek, hogy megszossa vele a légben uszó hullám fűrdőjét.

— Ön tehát nem akar szeretni? kérdé a férfi.

A nő halkán nevetett.

— Hát mondtam én ilyesmit? Pedig meglehet, hogy igaza van.

— És komolyan beszél?

— Majd meglátja.

Mindkettő elhallgatott. Tekinteteik egymásba merültek. A nő átlátszó, tiszta arcza lassankint kipirult a férfi vizsgálódása alatt. De több volt a dacz e pirulásban, semmint az elfojtott s kitörni készült érzés.

— Hány éves ön? kérde a férfi.

— Husz.

— És már lemond a szerelemtől?

— Nem mondom le róla, csak nem hiszek benne.

— És honnan jó e bizalmatlanság?

— Nem tudom... Tán onnan, hogy sokat olvastam.

— Csak nem hiszi, hogy a mi a könyvekben van, az maga az élet?

— Ezt öntől kérdezem, ki maga is írja azokat.

— A férfi ajkán gunyos mosoly jelent meg.

— Es végre is nem törődöm vele! folytatta a nő. A mit a könyvektől rossz néven veszek, az nem az őszinteség hiánya. Többé-kevésbé, képzelgés termékei valamenynyien, többé-kevésbé az ön-ámitásnak köszönik létüket. Jobbnak tartja magát írójuk más embereknél s mivel ezt nem mondhatja ki nyíltan, hőse által adja a világ tudtára.

— Mily sajtyszerű felfogás!

— De jogosult. Mondom, nem ezt vetem a könyvek szemére. De haragszom rájuk, mivel tönkretesznek minden illuziót.

— Nem hittem, hogy szegény műveim ennyire bűnösök! mondá a férfi.

— Valamennyi, nem csak azok, melyeket ön irt, a könyvek profonizálják a szerelmet, mielőtt még életre kelt volna. Még a legszüziesebb lelkű költő is belélesik ebbe a hibába. Az én szememben a legeszeményibb költő sem ér többet, mint az irott minták és formulák gyűjtője. Közös bűnök abban áll, hogy elhervasztják az érzést az által, hogy leírják és elárulják. Ninesen már rejtek, hová visszavonulhatna. Utána nyomulnak a lélek mélyébe, felkeresik, midőn bujdosik s csupán csak azért, hogy kitérjék a világ előtt.

— Ön rettenetes! mondá a férfi.

— Van-e még ember, ki a maga módja szerint tudna szeretni? Melyik so-haj az, melyet már nem hallott volna regényhőstől? Mély fájdalom szólalhat meg ajkain, hogy a viszhang nem hozna felé hasonló hangot? Ha féltékenykedik, ha lelkesül, ha tombol, ha őrzöng, mindig csak mint az, mely előtte lebeg. Epügy, mint a tenorista, több vagy kevesebb sikerrel zengi el a dallamot, melyet előtte már számtalan ajak próbált.

— Nézze csak mostani helyzetünket, folytatá csengő hangon a nő — ön azon volt, hogy szerelmet valljon. Ne tagadja! Ki olvastam tekintetéből, egész lényéből. Nos, elhiszem, hogy szeret hévvel s lángolóan szeret. De mi következik ebből? Önkénytelenül ugyanazon szavakban fogja érzelmeit tolmácsolni, melyeket én már könyvben, regényhős, vagy szerelmes ajkán találtam. Emlékező tehetségem kérielhetlen. Még a helyzet sem új. E lehajló faág, melyet „a légben uszó hullámhoz” hasonlít, e szűk ösvény benne van Daudet egyik regényében is. Hát annyi eredetisége se legyen a szivemben alvó érzelem ébredésének, hogy ily környezetben léphessen a világba?

Az ösvény még szűkebb lett. A két haladó alak még közelebb szorult egymáshoz. A férfi megállott egy percze s elgondolkozott valamin.

— Igaza van, mondá sajtóságos hangon, ily körülmények közt s midőn nines mit mondani, legtöbbit ér a hallgatás.

Es lehajolt a nőhöz s hosszú, forró csókban hallgatásra peccsételte le — beszédes ajkait.

Debreczen nyáron.

— A szalmaözvegyekről. —

Még néhány nap ide, még néhány nap oda és beköszönt a szalmaidény: a szalmaözvegyek, szalmakalapok és szalmagavallérok korszaka. Pán ur, az erdők mitologiai nagybérlője, ha nyugodtan akar furulyázni, évnegyedes lakást vesz ki a városban, mert az erdők homályát, a berkek poézisát lefoglalta magának a civilizáció.

A csörgedező patakknál napernyős, sárgaczipós, selyem-bluzos villik opera-áriákat énekelnek, vagy szamóczázás közben divatról, turfról, szalon-botrányokról, hozományról és más egyéb ilyen hívságos dolgokról beszélgetnek a modern Pánokkal, a kik a furulyát elfelejtették a tizenkét gigerli öltözék, félezer nyakkendő és több tucsat kalap közé pakolni.

Mert az élelmes vállalkozók pompás üzletet csinálnak a szent természettel. Titkos barlangok torkában pilzeni sört csapolnak, tengerszemeknél bogrács-gulyás készül francia szakácskönyv után, lovagvárak czintermében csipősubiczolók és piperekereskedők fogják el a turistákat, a konyhóban nem a szerelem, nem is szegény juhászlegény, hanem a „Naná”-at és „Félszüzek”-et áruló antikvárius lakik, a csónakok oldala Csillag Anna, Kalodont, Van Hutén Cacao reklámokkal van teleragasztva, a viszhang pedig, melynek sikerült voltaért két fix-fizetéses Echo felelős, külön megrendelésre akár száz-tizenhatszert is visszaveri a hangot és ráadásul még elénekli a Tarara bumdiét.

Dehát miért is venné tulságosan zokon a n. érdemü nyaraló közönség, hogy a természetet is meghamisítják, hiszen már hozzászokhatott ehhez is, mint a műborhoz és a műszép hölgyekhez, a kiket elsőrangú párisi és budapesti czégek jutányosan szerelnek fel elragadó bájjakkal. Vagy talán volna abban valami különösen meglepő, ha valaki leleplezné Ős-Budavárának szenzációit. — Ugyan ki csudálkoznék arról, ha a nyolcz napig alvó fakírról kiszülne, hogy azelőtt Gelb Natánnak hívták, és az őszerezs üzlet pangása miatt most szundikalással keresi meg a kalácsát és a bifsztekjét. Ha a danse du ventre-tel koketirozó kisasszonyok azelőtt kaszirnők lettek volna is Füzes-Gyarmaton, vagy Városlődön, mit változtat az a lelkes fiatalság illuzióján.

A poeta urak azt állítják verses közleményeikben, hogy a május az ábrándok, a szerelem, a virágfakadás és a tiszta boldogság hónapja. Így dalolnak-e majd akkor is, ha tullévén a sóhajtozás és a tavaszi vágyak periódusán, megtudják, hogy a tündér göröcsöket kap egy izlésesen diszített kalap miatt, állandó migrénben szenved, míg a nyári toilettejei el nem készülnek és ha a Tátrába, vagy a Balaton mellé nem mehet, a lovagias orvos kijelenti a férjnek, hogy ő nagysága életéért hitestársát teszi felelőssé isten és az emberek előtt.

Igaz ugyan, hogy a virágfakadás hónapjában vagyunk, miután a fa hatósági engedély és adózási kötelezettség nélkül virágozhat. Am az illatát elfojtja a naftalinszag. Minden művelt család szobáiban érezhető most a naftalin, mivelhogy minden művelt család lehozhatja most a padlásról az uti bóröndjeit, melyeknek oldalaihoz minél több fürdőállomás vignettája ragad, annál nobilisabbak.

Még néhány nap ide, néhány nap oda és az esti korzó olyan lesz, mint a parvenu élettörténete: gyanusan vegyes. A paloták és

uribázak ablakain lebecsátják a recdönyöket és augusztus végeig abban a lakásban senki sem kap göresöket.

Es kezdi ontani a posta a „Gruss aus Gleichenberg”, „Erinnerung an Karlsbad”, „Tátrafüredi emlékek” és egyéb képes kártyákat, melyeken hihetetlen mennyiségű csókot utalványoznak ki levelezőlapilag a bánatos szalmaözvegynek.

A száz és egynehány mértföldről több milliószor csókolt és ölelt bánatos szalmaözvegy pedig akkorára már átalakult modern Lohengrinné. A megsavanyodott hangulatu takarmány-vigéczek is hódító gavallérokka vedlenek, a kik igaz bohémkönyelműség-gel ujrázják meg a legénykori kalandokat.

Ha a nagyerdei vigadóban éjjelután is hogyvoltoznak, ha a csendőrség éjjeli csendhaborításért tíz forint pénzbírságra ítélte N. N.-et, ha találatott egy jeggyürü és elveszett egy színes napernyő, bizonyos, hogy a szalmaözvegyek klubjának valamelyik tagja érdekelt a dologban. (b.)

CSARNOK.

A fehér lábu.

Angolból.

(Folytatás.)

E pillanatban a hold fényes és fehér arczával kibukkant a sötét felhőzet alól, mely eddig eltakarta, nem engedve látnom, hogy az ut egy sötét fenyőerdőn vezetett keresztül, melynek fáit olykor fantomokként tüntek föl, felénk terjesztve óriási karjaikat. A viszhang még mindig követt. Egy oldalpillantást vettem társamra, és mit láttam, megvallom, teljességgel nem tetszett.

Magas termetű ember volt, férfikora javában, nyakától egész lábáig nagy fekete köpenybe burkolva, melyen kámzsa volt. Ennek daczára nem volt nehéz konstatalnom, hogy széles vállalai és kiterjesztett tagjai voltak. A mennyiben a köpeny redőzete kivenni engedte, habár az „arany karperecz” fogadásánál kisebb erejűnek látszott, nehéz lett volna eldönteni, hogy melyik győzné le a másikat, ha birokra mennének.

Azonban a hasonlóság nem is terjed tovább. Magas tetejű és széles karimájú kalapja alatt cserszinü, nap- és időbarnította arcot vettem észre félig durva, féligalattomos, vagy inkább egészen durva és egyszersmind alattomos vonásokkal. Nem lehetett mondani buta arcznak, inkább olyannak, mely szokva volt parancsolni másoknak. Rövid, tuskés bajusza volt, haja rövidre nyírva, mintha nem rég került volna ki valamely fogházai borbély keze alól. Hosszu vörös forradás futott le jobb szemöldétől álláig, így egész arczát átmetszve. Az ember méltó volt hangjához, valamint a hang ő hozzá.

Szemeink találkoztak a hold fényénél s mialatt némán vizsgáltuk egymást, láttam a mint jobb kezét köpenyegje alatt lassan zsebébe csuszattja s a kantárszárát bal kezébe fogja, erősen roám szegezve szeméit. Könnyű pattanást véltem hallani, mely semmi más, mint pisztoly felhuzása által idéztethetett elő; ebben bizonyos voltam.

Es ugyanekkor újból hangzott az utánunk jövő ló patkóinak kopogása s minden pillanatban közeledni látszott.

Nem vettem le társam arczáról szeméimet...és mégis világosan láttam, hogy egy nagy barnaszínű és fehér lábu lovon lovagol.

Most minden világos volt, milyen ostoba voltam én!...Es hova tettem

